

NOVÉ TYPY BETONŮ PRO CB KRYTY VOZOVEK S VYUŽITÍM SMĚSNÝCH CEMENTŮ A VEDLEJŠÍCH ENERGETICKÝCH PRODUKTŮ

Zpracovali: Ing. Aleš Kratochvíl, Ing. Tomáš Zavřel (Centrum dopravního výzkumu, v.v.i.); Ing. Jiří Šrůtka (Skanska, a.s.)

Souhrn

Cílem řešení bylo ověření možnosti alternativního využití tuzemských směsných cementů, resp. betonů, obsahujících vedlejší produkty průmyslových technologií užívaných na území ČR (např. jemně mletá vysokopeční granulovaná struska) v silničním stavitelství. Řešení projektu se v roce 2015 soustředilo především na zkoušky vybraných mechanicko-fyzikálních vlastností tohoto typu betonů, a to v čerstvém i ztvrdlém stavu. Zkoušky byly realizovány na betonech odebraných při betonáži experimentálního úseku cementobetonové vozovky v areálu firmy Skanska, a.s. ve Starém Městě u Uherského Hradiště.

Oblast použití

Výsledky řešení bude možno využít při výstavbě, opravách a rekonstrukcích cementobetonových:

- 1) krytů pozemních komunikací,
- 2) vzletových a přistávacích drah letišť i dalších letištních drah a ploch (např. stojánky),
- 3) parkovacích, odstavných a manipulačních ploch (např. logistická centra),
- 4) přímo pojízdných mostovek.

Metodika a postup řešení

Zkoušky čerstvého betonu

V rámci zkušebního úseku byla použita referenční betonová směs obsahující CEM I 42,5 Rsc a tři experimentální betonové směsi kde byl celkový objem použitého CEM I 42,5 Rsc nahrazen 15 %, 30 % a 45 % jemně mleté vysokopeční granulované strusky. Na těchto betonech byly ověřovány vlastnosti čerstvého a ztvrdlého betonu. Zkoušky ztvrdlých betonů byly provedeny v termínech 28, 56, 180 a 365 dnů od doby odebrání vzorků při betonáži. Odběr zkušebních těles byl proveden ze dvou autodomíchávačů (v tabulkách zkoušek čerstvých betonů označeny jako mix 1 a mix 2). Výsledky těchto zkoušek čerstvého betonu jsou uvedeny v následující části této zprávy.

Tab. 1 Výsledky zkoušek vlastností čerstvého betonu.

Charakteristik a	100% cement		85% cement + 15% struska	
	mix 1	mix 2	mix 1	mix 2
teplota prostředí [°C]	13,1	15,9	14,9	16,8
teplota vzorku [°C]	20,6	22,2	21,5	21,4
zkouška sednutím [mm]	30	30	40	40
objemová hmotnost [kg/m ³]	2330	2330	2340	2320
obsah vzduchu [%]	4,3	4,4	4,1	4,6

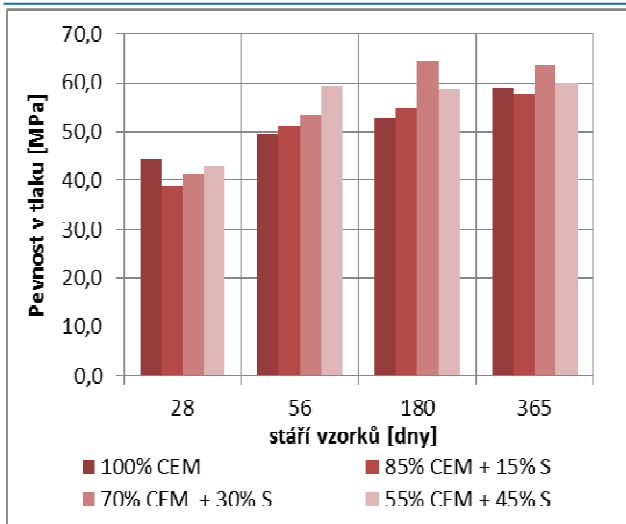
Charakteristika	70% cement + 30% struska		55% cement + 45% struska	
	mix 1	mix 2	mix 1	mix 2
teplota prostředí [°C]	19,6	21,5	20,9	21,9
teplota vzorku [°C]	20,9	21,3	21,1	21,3
zkouška sednutím [mm]	30	30	20	30
objemová hmotnost [kg/m ³]	2380	2350	2340	2330
obsah vzduchu [%]	2,8	3,7	4,0	4,4

Zkoušky ztvrdlého betonu

Dále byly provedeny zkoušky všech výše uvedených betonů ve ztvrdlém stavu. V první fázi se jednalo o zkoušky pevnosti betonu v tlaku a v tahu ohybem (včetně zkoušky pevnosti na zlomcích trámů).

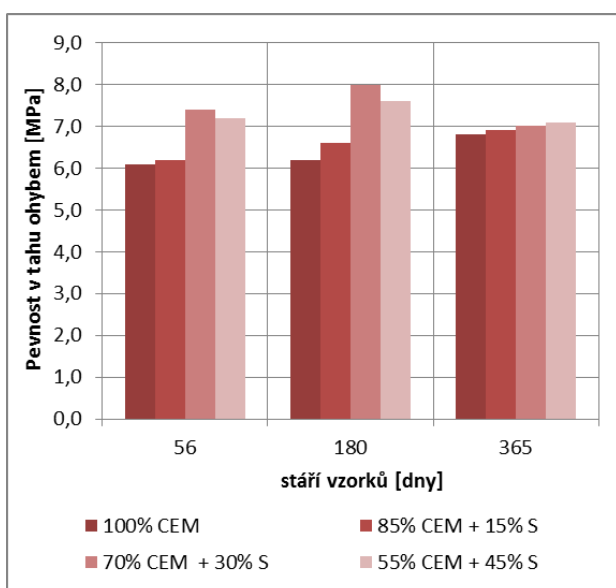
Tab. 2 Výsledky zkoušek pevnosti betonu v tlaku.

Zkouška	Dny	100% CEM	85% CEM + 15% S	70% CEM + 30% S	55% CEM + 45% S
Pevnost v tlaku [MPa]	28	44,3	38,8	41,4	42,8
	56	49,5	51,0	53,4	59,4
	180	52,7	54,7	64,3	58,7
	365	59,1	57,5	63,7	60,1

Tab. 3 Výsledky zkoušek pevnosti v tahu ohybem.

Zkouška	Dny	Trámce 100x100x400 mm			
		100% CEM	85% CEM + 15% S	70% CEM + 30% S	55% CEM + 45% S
Pevnost v tahu ohybem [MPa]	56	6,1	6,2	7,4	7,2
	180	6,2	6,6	8,0	7,6
	365	6,8	6,9	7,0	7,1
	trámce 150x150x700 mm				
	365	-	6,3	6,8	6,9

Tab. 4 Výsledky zkoušek pevnosti v tlaku na zlomcích.

Zkouška	Dny	100% CEM	85% CEM + 15% S	70% CEM + 30% S	55% CEM + 45% S
Pevnost v tlaku na zlomcích [MPa]	56	54,7	51,6	47,2	49,1
	180	38,2	36,1	49,1	52,1
	365	62,9	60,5	69,0	61,8

Zkoušky trvanlivosti

Zkoušky odolnosti povrchu cementového betonu proti působení vody a CHRL byly provedeny jak na vzorcích odebraných při betonáži, tak na vývrtech. Jako zkušební metoda byla zvolena metoda C podle ČSN 73 1326. Jako zkušební tělesa byly použity válce o průměru 150 mm a výšky 300 případně vývrty průměru 150 mm. Z těchto těles/vývrťů byly následně ke zkouškám použity odřezy o výšce 50 mm, a to jak jejich povrchová část, tak i část středová. Tyto zkoušky nebyly ke konci roku 2015 z důvodu své časové náročnosti dokončeny a budou pokračovat i v roce 2016. V následujících tabulkách jsou proto uvedeny pouze dílčí výsledky těchto zkoušek.

Tab. 5 Výsledky zkoušek odolnosti povrchu na vývrtech.

Označení receptury	100% CEM	85% CEM + 15% S	70% CEM + 30% S	55% CEM + 45% S
počet vzorků	2 vývrty (povrch)	2 vývrty (povrch)	2 vývrty (povrch)	2 vývrty (povrch)
25 c [g/m ²]	736 / 995	340 / 428	103 / 74	388 / 720
50 c [g/m ²]	856 / 1030	346 / 548	308 / 108	405 / 783
75 c [g/m ²]	873 / 1058	352 / 553	314 / 160	645 / 800
100 c [g/m ²]	878 / 1064	409 / 559	343 / 171	650 / 971
125 c [g/m ²]	918 / 1127	414 / 565	388 / 177	667 / 1097

Označení receptury	100% CEM	85% CEM + 15% S	70% CEM + 30% S	55% CEM + 45% S
počet vzorků	2 vývrty (střed)	2 vývrty (střed)	2 vývrty (střed)	2 vývrty (střed)
25 c [g/m ²]	17 / 34	34 / 46	34 / 29	80 / 40
50 c [g/m ²]	46 / 46	74 / 80	86 / 68	206 / 80
75 c [g/m ²]	86 / 86	114 / 126	165 / 114	360 / 143
100 c [g/m ²]	97 / 114	131 / 149	234 / 171	463 / 206
125 c [g/m ²]	143 / 143	211 / 177	342 / 251	685 / 326

Výsledky

Z dosud získaných výsledků je zřejmé, že experimentální betony s příměsí strusky jsou v pevnostních charakteristikách s betonem vyrobeným z portlandského cementu užívaného v silničním stavitelství srovnatelné. Konečné vyhodnocení celého experimentu bude možné až po dokončení zkoušek realizovaných za účelem porovnání trvanlivosti betonu.

Literatura

- [1] Peter Bilgeri, Andreas Fuchs, Reiner Henneken: Innovation im Autobahnbau – Fahrbahndecke mit Hochofenzement CEM III/A 42,5 N.
- [2] Neuer Zement für Beton-Fahrbahndecken CEM II/B-S 42,5 N (st).